26ՐԴ ՏԱՐԻ — ԿԻՐԱԿԻ 2 ՅՈՒԼԻՍ 1895 — ԹԻՒ 1207

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՇՆԱԶԱՐ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒՆ
ԳԱԼԱՏԱ, ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀՆԱԿԻ ՓԱՆՔ ՕՏՏՈՆ
Խմբագրատեղեան յաղորդագրութիւնները առանց նամակի կամ յայտարարութեան չեն դարձուիր

Bureaux du Journal HAÏRÉNIK
GALATA, ancien local de la BANQUE MP. OTT.
CONSTANTINOPLE

10 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ԱՂԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՇԽԱՏԱՆՔՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գալատիոյ համար	300 Գիւ.	75 դրչ.	Մէջիտ
» »	150 »	40 »	»
Դուրսերկիրս	300 »	100 »	»
»	150 »	50 »	»
»	75 »	25 »	»
Օտար երկիր	300 »	25	Ֆրանք
Ռուսիա	300 »	10	րուպլի

Պղծատարի ծախքը Խմբագրութեան վրայ
[Գրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրչ. փոստայի փուլը 100 դրուշի տեղ]։

غلطه اسکی بانق عثمانیه‌ده
صاحب امتیازی سمه‌زه‌ی خیریه‌سی

10 ՓԱՐԱՅ

ԴՊՐԵՎԱՆՔԸ

Հիմակ որ Աբմաչի Դպրեվանքին ծրագրին, ուղղութեանը, կազմակերպութեանը և նորընծայ վարդապետներուն հոգեկան վիճակին վրայ պէտք եղածին չափ լուսաբանեցինք ընթերցողները, կը մնայ մեր եղրակացութիւնները ներկայացնել։

Նախ, պէտք է ըսեմ որ Դպրեվանքին հաստատութեան նկատմամբ մեր ունեցած սկզբնական չկամութիւնը կայ և կը մնայ միշտ։ Դպրեվանքը կուսակրօն եկեղեցականներ պատրաստելու նուիրուած հաստատութիւն մըն է, և կուսակրօնութեան մասին Հայրենիքի սկզբունքները յայտնի են։ Ու թող չկարծուի որ այդ սկզբունքները մերն են միայն. կուսակրօնութեան դէմ հոսանք մը սկսած է արդէն կազմուիլ ամէն խաւերու մէջ։ Այն քաղաքակիրթ ազգերուն մէջէն որոնք Դպրեվանքը կը մտնեն, տեսանք թէ ազնուականները օրըստ օրէ քիչ են։

Մեր կարեւոր խնդիրներէն մէկն է ասիկա, և պէտք պիտի ըլլայ կանխաւէն ու յարատեւ պայքար մը սկսիլ այդ ուղղութեամբ, առանց յուսահատելու անմիջական արդիւնքի մը բացակայութենէն։ Ձմարիտ դատի մը համար ոգորիլը միշտ իր մէջ ունի յաղողութեան վստահութիւնը։ Ուշ կամ կանուխ, պէտք պիտի ըլլայ որ մեր եկեղեցին ընդէ կուսակրօնութիւնը, որ ստացական է իրեն համար, և դառնայ իր առաջին օրերուն, ուր հայրապետները կը տեսնենք իրենց զաւակներէն ու թոռներէն չզրկուած։ Հայ եկեղեցին համար անկարելի բան մը չի պիտի ըլլայ ատիկա, որովհետեւ իր հիմնական կազմակերպութեանը չի դպչիր։ Կաթոլիկ եկեղեցին իր նուիրապետութեան ոչմիկասիճանին համար ընդունած է կուսակրօնութիւնը, և ատիկա խարիսխն ըրած է իր կազմակերպութեան։ Մենք ունինք սակայն ամուսնացեալ եկեղեցականութիւն մը, որ կուսակրօնները կը տարբերի գլխաւորապէս աշխարհական իրաւասութեանց սահմանին մէջ, բայց հոգեւորապէս, իբր եկեղեցիի սպասաւոր, նոյնն է իրմէ գերադասներուն հետ։ Քահանային պատարագը, խորանին առջեւ, նոյնչափ ընդունելի է Աստուծոյ որքան կաթոլիկոսինը։ Մանաւանդ որ մեր եկեղեցին, խստովանցնելու իրաւունքը քահանային միայն տալով, խղճերուն խորը մտնելու և հաւատքին գերագոյն մխիթարութիւնները անոնց բաշխելու պարտքը անո՛ր միայն սահմանելով, աւելի նուիրական հանգամանք մը տուած է անոր։

* * *

Դպրեվանքին ծրագրին և նորընծայ վարդապետներուն առած ուղղութեան վրայ մեր գոհունակութիւնը յայտնեցինք, և ասիկա զարմանք կը պատճառէ ոմանց, որոնք անկեղծութեան վրայ այնչափ գաղափար ունին որչափ կրնանը ձեռնոցներու վրայ։

Դպրեվանքին վրայ միշտ գրած ենք, ու երբեմն խիստ կերպով։ Ինչ բան էր որ կը մղէր մեզ այդ հաստատութեան շուրջը աչալուրջ հսկողութիւն մը ի գործ դնելու։ Կ'արտատպեմ այստեղ երէկ երեք տարի առաջ Հայրենիքի մէկ խմբագրականը (թիւ 262)։

Դպրեվանքին հաստատութեան ատեն, ի՞նչ էր ամենուս կողմէ եղած ոչ յայտնուած՝ գոնէ զգացուած ներքին երկիւղը։

Մի գուցէ այն հայտ յարաբերութիւնը որ հայ եկեղեցին եւ հայ ժողովուրդը, քրիստոնէութեան հաստատումէն ի վեր մեր մէջ, կը պահեն իրարու հետ, խզուէր այն մանաւոր դաստիարակութեան եղանակովը որով պիտի տոգորուէին մեր ապագայ եկեղեցականները։

Հայ եկեղեցին այն դերազանց առաւելութիւնն ունեցած է, սկիզբէն ի վեր, որ փորձած չէ երբէք իր տիրապետութեան տակ կաշկանդել աշխարհական տարրը... Ընդհակառակը բոլոր այն եկեղեցիներուն մէջ ուր եկեղեցականը կանխաւ կը պատրաստուի իր կոչման համար, ուր՝ կղերանոցներու մէջ՝ նորընծան մասնաւոր դաստիարակութեամբ մը առաջուց իր բոլոր մտածումները կը կեդրոնացնէ, կը սեւեռէ ապագային մէջ իր կատարելիք դերին վրայ, ուր ա՛նոր միտքը եւ հոգին՝ կը ձեւնն, կը յղկուին, կը կարատեն, կը դարբնեն՝ մասնաւոր կաղապարի մը յարմարցնելու համար, կղերականը իր բոլորգիտութեամբը ինք զինքը բարձր նկատելով զինքը չբերնասող հասարակութենէն եւ իրեն ներչնչուած սկզբունքներուն հետեւելով՝ հաւրկաւորաբար կը ջանայ իր գերիշխանութեանը տակ առնել զանոնք որոնց հոգիին ուղղութիւնը յանձնուած է իրեն։

Այն առենէն ի վեր միշտ նոյն մտահոգութիւնը պաշարած է մեզ, ու երբեք դադրած չենք զայն յայտնելէ։ Կղերանոց ըսուած հաստատութիւնը շատ փափուկ բան մըն է։ Զայն վարելը ողբերգութիւն գրելու կը նմանի, որ տարօրինակ ճարտարութիւն կը պահանջէ. ողբերգութիւն մը, եթէ վսեմ չըլլայ, անպատճառ ծիծաղելի կ'ըլլայ. միջին եզր չի կայ։ Կղերանոցին մէջ ալ, մեծ զգուշութիւն պէտք է որ աշակերտները, եկեղեցիին գիտութիւնը սորվելով հանդերձ, զայն ղենք մը չընեն իրենց ձեռքին մէջ ուրիշներու վրայ տիրապետելու համար։

Ասոր համար հարկ է լայն ըմբռնումներ, ազատ ու անկաշկանդ դաստիարակութիւն, և Հայրենիք դոհ է որ ցոյց տուած է միշտ վտանգը որուն եղերքէն քերելով կ'երթային Դպրեվանքին աշակերտները։

Լրագրութիւնը, որչ ու գիտակից ուղղութիւն ունեցող լրագրութիւնը, կը գծէ իր ձգտումները որոնց կը ջանայ նաև հաղորդ ընել չորս կողմը գտնուած զանգուածները։

Արդ, մենք կը հաւատանք որ մեր ուղղութիւնը ապարդիւն չը մնաց Դպրեվանքին վրայ։ Ցոյց տալով վտանգը որուն մէջ ինկալը այնքան դիւրին էր, արդի պահանջներուն ձայնը լսելի ընել տալով միշտ այդ հաստատութեան շուրջը, Դպրեվանքին աշակերտներուն առջեւ գծեցինք ճամբան որուն մէջ կ'ուզէր տեսնել զիրենք ազգին լուսաւիտ միտ մասը։ Բարոյական մթնոլորտ մը ստեղծեցինք այդ կղերանոցին շուրջը, որով տոգորուած կ'երեւան նորընծաները։

Ու երբ կը տեսնենք հիմակ որ նոր վարդապետները, իրենց յայտարարութենէն դանդռելով, մտքերու ղարգացման ու ընդլայնման ոչ թէ խափանարար, այլ ղօրավիգ ըլլալու առաջադրութիւնը ունին, գոհ ենք մեր կատարած գործին համար, մեր արթուն հսկողի դերին համար որ վստանգները մատնանիշ ընելով՝ նպաստած է անոնցմէ հեռու պահելու ուրիշները։

Գոհ ենք որ անոնց վրայ ազդած չէ անձուկ, տգէտ ու ստրկացած կղերամտութեան ձայնը որ դժբաղդաբար դեռ իր վայրենիները կ'արձրկէ հայ լուսդիրներու մէջէ։ Ատոնք, եթէ իրաւցնէ սկզբունքներէ միայն ազդուէին, հիմա ղայրոյթի աղաղակներ արձակելու էին եթէ դիտնային որ Դպրեվանքը իրենց ուղածին տրամագծապէս հակառակ արդիւնք մը տուած է։

Մենք, մեր պաչտօնը լրացած չենք նկատեր։ Անկաշկանդ մտածումի, լայն ըմբռնումներու համար մեր պայքարը միշտ կը շարունակենք։ Ու երբ կը տեսնենք որ մեր ուղղութեան կը մօտենան, մեր ձգտումներուն կը մասնակցին, գոհունակութեամբ կ'արձանագրենք իրողութիւնը։

ԼԵՒՈՆ ԲԱՇՂԼԵԱՆ

ՀԻՆ ԱՆՕԹ

Ռուբէն զինքը արեւելք փոխադրող չոգենաւին վրայ կը խորհէր տեսած հրաշակերտները. երիտասարդ նկարիչը այցելեր էր Իտալիան ուխտաւորի պէս որուն համար պարտք մըն է երկար ժամեր կենալ սրբարանի մը իւրաքանչիւր պատկերին առջեւ։ Հիացում, ըզմայլում եւ հաւատք բերեր էր տուրք այն վարպետներուն՝ որոնց համար ալ արուեստը այդ զգացմանց կը պարտէր իր զարգացումը։ Հիանալ չգիտցողը, կ'ըսէր ինքն իրեն, ապուշ մըն է։ Նախ հիանալ սորվինք։

Եւ իտալական ջերմին քաղաքներուն մէջ ըլլակի մը վրայ ուր վաղեմի եկեղեցի մը, վաղեմի նոճի մը կամ փլատակ մը կար, դիտելով բազմազոյն ոգեւորեալ փողոցները որ տակէն կ'անցնէին՝ կը խոկար այն օրը այցելած արձանին կամ պատկերին վրայ։ Կը խոկար ձիգ ժամեր գործին առաջադրութեանը վրայ, անոր ամէն մանրամասնութիւնները ուշի ուշով քննած էր նախ, հիմա կ'իմաստասիրէր զանոնք, արուեստին քնոյթը եւ հակումները մեծափայլ կը տեղեկանար կենսագրէ մը, գիշերը ժամանակին պատմութիւնը աչքէ կ'անցընէր եւ ըստ այնմ կ'ըմբռնէր յղացումը ղուխս-գործոցի մը որուն թերութիւնները երբեք չէին կրնար նսեմացնել հանճարեղից գեղեցկութիւնը։ Եւ վէճեր տակէ առաջ կուգային այն արուեստակից երիտասարդներուն հետ որոնց ընկերութեամբ կ'երթար երբեմն հաչակաւոր գլուխ-գործոց մը տեսնել։ Ծաճախ լայն հասկացողութիւնը կը թերանար միւսներուն մօտ, եւ սա ճիգը անցածէն առնելով ինչ քանդելու՝ նորագոյն կատարելութիւն մը միմիայն գովելու գովաբանելու համար, սաստիկ կը զայրացնէր զինքը, եւ ամենքը մէկանց կը ձգէին կ'երթային բարձրաձայն կազելովութեանդարանները ընդարձակ սանդուղները հչչեցնելով, վէճը կը տեւէր փողոցն ալ, անցորդները կը մչտէին կ'անցնէին իրենք իրենցմէ դուրս ելած, բորբոքած։ Աւոր համար ալ աւելի կ'ախորժէր առանձին թափառիլ երկայն նկարասրահներու զովութեան մէջ եւ վայելել իր հիացումը։ Սա երանգներու աստիճանաւոր նրբութիւնները, սա գիծերու ակնահաճոյ կորութիւնները, դաղափարի վեհութիւնը, անկեղծ ու ազատ ներչնչումը—ա՛խ, չէր կշտանար աքանչանալէ։

Հիմա որ պիտի դառնար տափակ ընկերութեան մը մէջ ուր արուեստի նախագիտելիքը անգամ կը պակսէր, ուր անկարողութիւնը զայն ըմբռնելու ռամիկ չարութեամբ հատ ծաղրերնին կը չարժէր—ինչ պիտի ընէր ինք։ Որո՞ւն պիտի պատմէր իր յոյզերն ու երազները, ո՞ր խելացին պիտի հասկնար, ո՞վ պիտի յարգէր անձնկութիւնը որով կը տառապէր ձեռք ձգելու համար գոյներու կակուղ ուռուցկութիւն մը որ իրական երեւոյթ մը տար նկարած առարկաներուն։

Եւ այս անպատեհութիւնը չուտ մը տրամեցուց զանի, բոլոր ուրախութիւնը տուն դառնալու թեւերը գոցեց ինքա։ Իրօք որո՞ւ հետ պիտի կարենար արուեստի վրայ խոսիլ, ո՞վ յօժար պիտի ուղէր զանի մտիկ ընել։ Նորէն հիմայ մէն մինո՛ւ պիտի մնար, առանց գաղափարակցի ի՞նչ պիտի ըլլար իր կեանքը բանտան մէջ ուր մինչեւ իրիկուն պատկերահալին դիմաց չարչարուելէն ետքը եւ ոչ իսկ մէկը պիտի գտնար որ հասկնար ինչ ըսել ուզելը։ Աչխատութեան պատճառած չղոտութիւնը պիտի չկարենար երբեմն հանդարտել լեսելով բանիերուն մտերիմ մը որ գործած յառաջդիմութիւնը կը հաստատէր իրեն եւ կը խրախուսէր զինքը, դրէն դիտելով աւելի լաւ օրէ օր ձեռք բերած տարբերութիւնը։ Գոնէ հնա՛ր ըլար առանձկ բաներով քիչ չատ զբաղող մը տեսնել որուն բացատրելով իր կասկածները, ձգտումը, փնտռածը, քիչ մը յոյզեր առատութիւնն առանձնական խորհրդածութեանցը, առանց մոմի նման դէմք մը ունենալու առջին։ Եւ պլպլուքը տեսաւ երկու սեւուկ աչքերու որոնք ծիծաղկոտ իրեն կը նայէին՝ փայլեցընելով փոքրիկ ականջներուն քով գինդերը եւ կիսաբաց բերնին մէջ ակռաներուն մարգարտափայլ չարքը։ Ուրախութեամբ լիչեց այն սիրուն աղջիկը որուն հետ ընտանեցեր էր անհատնում խօսակցութիւններով նեղ սենեակի մը մէջ ուր անոր մեծ մայրն ու մօրաքոյրը բարձր բազմոցին վրայէն ապուշ ապուշ դիրենք մտիկ կ'ընէին երբոր իրենց կ'երթար։ Եւ ամէն վայրկեան կ'ընդհատէին խօսքին թելը.

—Աննիկ, ո՞վ է սա անցնողը։

Եւ աղջիկը կը պատասխանէր ոտքի ելլել, պատուհանէն նայիլ ու ծանօթացընել անցորդը։ Ցետոյ կը դառնար իր տեղը լսել Ռուբէնի խանդոտ զրոյցները իր արուեստին վրայ որուն հոգւով տարփող էր։ Եւ խօսքը մտիկ ընելու պատրուակաւ բարակ ու ժպտագին նայուածքներ կ'արձակէր երեսին, մինչդեռ երիտասարդը արուեստին սիրովը արբեցած ուշ չէր դներ ատոնց ու կը կարծէր եռանդուն խօսուածքովը հմայել այդ խելանի աղջիկը։ Ի՜նչչափ արթուն է ան, կըխորհէր, ինչպէս կը հասկնայ ըսածներս եւ կը թափանցէ արուեստին նրբութեանցը։

Ա՛լ Ռուբէն հանդարտած էր, վախ չուներ որքի պէս պատկերի մը դիմաց անվիխթար կենալու, մէկը պիտի գտնէր որ իրմէ տեղտուկ չզգար երբ վայելչագիտական խնդիրներ յուզէր։ Ի՞նչ կար աւելի անոյշ քան թէ տղիկ մը գեղեցիկ որ կը յոդնեցընէ սիրուն գլխիկը այնպիսի նիհոյով մը որ չատ հեռու է իր սովորական միամիտ սրտմտչուքներէն —զգեստին մէկ ծալքը, ժպտաչէնի մը կապուտածքը։ Ճակատը կը խոնարհէ վըզեայ կաւեայ վրայ, պղտիկ ձեւեր ու պղտիկ հարցումներ կ'ընէ՝ վախնալով աշխատութիւնը խանգարել, ոտքի վրայ կը կենայ անձանձիր.— վերջապէս կը հիանայ։

Հիմայ Ռուբէն երգ մը կը մմռար քիչ մակէն, դիտելով բաց ծովուն անհուն մութ կապուտակութիւնը որուն վրայ վրիպուրը տեղ տեղ ճերմակ հանգոյցներ կը կապէր։

Աթէնք յունական հին անօթ մը գնեց չրջուն հնավաճառէ մը որ Ակրոպոլիսի մօտերը կը դեղերէր՝ տատասկոտ բլրի մը վրայ, ուր կը ջանար օտարական զբօսաչրջիկ մը ճանկն անցընել ծախելու համար անոր մնհեանի մը քարերէն բեկորիկ մը, կապոյտ թերափ մը կամ կոնթոսի ժժմակներէ համարիչ մը։

Այս չնորհաձեւ անօթը որ հին ըմպանակ մըն էր, ելլադայի քաղցր կեանքը կը վերակոչէր Ռուբէնի խանդաղատալից սրտին, այնպէս ինչպէս կ'երեւի կենդանաստուիններու կողերուն երկայնքը՝ ամենագեղ բարձրաքանդակներով ներկայացած։

Ռուբէն միտքը կը դնէր գինի մը խըմել այս վաղօրեայ տաչտով որուն ո՛վ գիտէ ինչ չրթներ փարած էին ժամանակաւ, եւ պէտք էր այդ գինին ըլլար ըզմայլելի, արբեցուցիչ այն հեչտաւից պատկերներուն խաղտանօք որ լուսաճաճանչ հնութիւնը անուշ կ'ընէին։ Սպիտակ մեհեանները որ աչք կը ցաւցընէին արեւուն տակ՝ ժողովուրդը կ'ընդունին. հոդ կը դիմեն չիկնոտ աղջիկներ վէնիւսին տանելու իրենց նուէրները որպէս զի անոր անողոք ցասիւնը երբեք չչարժի եւ իրենց սիրաը երբեք անյոյս սիրով մը չտառապի։ Եւ ոսկի դաչխուրանէն հին բազնին վրայ կը հոսէ սեւ գինին եւ նուիրաբերը աղերսաւոր մաղթանօք հասկազոյն մազերէն խոպոպիկ մը կը կարէ եւ աւանդ կը ձգէ տաճարին այն գիրցուէտոյն որուն քմահաճոյքէն կախումն ունի իր երջանկութիւնը։

Չով ու հնչուն կամարատեղւոյ մը սիւնամէջքը ալեծաղիկ ծերունի մը կը պատսպարէ, հեռաւոր եւ լուրթ ծովուն գիմաց ուր ապառաժուտ կղզեակներ կը ցցուին եւ փրփուրն անոնց մէջքին արծաթէ գօտին չի կապեր։ Կը խօսի ան. սաները զանի կը չրջապատեն մարմարեայ նստարանին քով՝ ջրային ծաղիկներու պէս մօտ առ մօտ, գեղեցիկ վարդաթուչ պատանիներ իրենց երիցագոյն ընկերաց ծնկուըներուն կը կրթնին։ վարպետը զուարթութեամբ կը ճառէ իմաստութեան եւ տիեզերաց յօրինուածութեան վրայ. գինեխինդն առեն առեն կը թրջէ անոր արտաբան չրթները ոռոնցմէ կը ծորէ հանճար։ Անոր զառամեալ դէմքը կայտառ է եւ ուրախ, աչակերտները կը մեծարեն զանի եւ մտիկ կ'ընեն լռութեամբ։ Հեռուն ծովուն վրայ դլիխներ կը խայտան ջուրը տեղ տեղ ուռեցնելով։

Կրեսիփոնտ խնջոյք կուտայ գեաին եղրը քնարաձայն նաճիներու հովանւոյն տակ, որոնց պղտահատները անախորժ չեն բուրեր։ Դեղով ու խելքով համբաւաւոր կիներ հրաւիրուած են այդ խընջոյքին. անոնց մազերուն վարդեր խառնուած են պակի ձեւով, քողաշերտ թեւերնին հնդկական փղոսկրի պէս ողորկ եւ անբիծ, աստուածոց եւ մարդկան ակնահաճոյ են, եւ անոնց անոյչ անլռելի

—Իմացար որ ծեր տղան էլ չի ուզում նոյեմբերի 6-ին ամուսնանալ, ասել է՝ ինքն ինձ ասաց, որ չի ուզում ամուսնանալ, ասաց՝ ես ինձ համար ժամանակ եմ ուզում, որ ինքս ինձ ճանաչեմ, ասաց՝ ես ինձ չեմ ճանաչում, ուզում եմ ինքս ինձ ճանաչեմ, հետո ամուսնանամ։

—Տասը տարի ժամանակ ուզում է ինքն իրեն ճանաչելու համար, ասում է՝ ես ինձ չեմ ճանաչում, ինչ է, ինքն ինձ չի ճանաչում, ինքն ինձ չի ճանաչում, ինչ է, ինքն ինձ չի ճանաչում, ինչ է, ինքն ինձ չի ճանաչում, ինչ է

ՆՈՐԱՇԵՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՄԱՐՔ

Նոր Կյանք

Հրատարակվում է Ստալինյան շրջանի Կարմիր դրոշի Նորաշեն գյուղխորհրդի, Կոլ. Սովետ. Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության Կոմունիստական Կուսակցության Նորաշենի կազմակերպության և գյուղխորհրդի գործադիր կոմիտեի

Հիմնադրվել է 1933 թվականի հունվարի 21-ին

Հասցե՝ Նոր Կյանք, Ստալինյան շրջան

Հեռ. 2

Տպարան Ստալինյան շրջանի Կարմիր դրոշի Նորաշեն գյուղխորհրդի, Կոլ. Սովետ. Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության Կոմունիստական Կուսակցության Նորաշենի կազմակերպության և գյուղխորհրդի գործադիր կոմիտեի

Պատվ. խմբագիր՝ Ս. Ա. Ղազարյան

Պատասխանատու քարտուղար՝ Ա. Ա. Ավետիսյան

Խմբագրության հասցեն՝ Նորաշեն գյուղ, Ստալինյան շրջան

Տպագրված է Ստալինյան շրջանի Կարմիր դրոշի Նորաշեն գյուղխորհրդի, Կոլ. Սովետ. Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության Կոմունիստական Կուսակցության Նորաշենի կազմակերպության և գյուղխորհրդի գործադիր կոմիտեի տպարանում

Պատվեր՝ 2

Տպաքանակ՝ 1313

Ստորագրված է տպագրության 21-ին հունվարի 1933 թ.

Ժամը 12-ին

Թուղթ 1/4

Ս. թ. 2. ՊՍՍՀ-ում. 1333

Գինը 3 կոպեկ

«ՀԱՅԿՈՒՀԱՐԻ ՕՐԱՑՈՒՅՑ»

Հայկոոպ Նորաշենի մասնաճյուղ

Ստալինյան շրջան

Նորաշեն գյուղ

Հեռ. 2

Ստալինյան շրջանի Կարմիր դրոշի Նորաշեն գյուղխորհրդի, Կոլ. Սովետ. Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության Կոմունիստական Կուսակցության Նորաշենի կազմակերպության և գյուղխորհրդի գործադիր կոմիտեի

Հիմնադրվել է 1933 թվականի հունվարի 21-ին

Հասցե՝ Նոր Կյանք, Ստալինյան շրջան

Հեռ. 2

Տպարան Ստալինյան շրջանի Կարմիր դրոշի Նորաշեն գյուղխորհրդի, Կոլ. Սովետ. Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության Կոմունիստական Կուսակցության Նորաշենի կազմակերպության և գյուղխորհրդի գործադիր կոմիտեի

Պատվ. խմբագիր՝ Ս. Ա. Ղազարյան

Պատասխանատու քարտուղար՝ Ա. Ա. Ավետիսյան

Խմբագրության հասցեն՝ Նորաշեն գյուղ, Ստալինյան շրջան

Տպագրված է Ստալինյան շրջանի Կարմիր դրոշի Նորաշեն գյուղխորհրդի, Կոլ. Սովետ. Սոցիալիստական Հանրապետությունների Միության Կոմունիստական Կուսակցության Նորաշենի կազմակերպության և գյուղխորհրդի գործադիր կոմիտեի տպարանում

Պատվեր՝ 2

Տպաքանակ՝ 1313

Ստորագրված է տպագրության 21-ին հունվարի 1933 թ.

Ժամը 12-ին

Թուղթ 1/4

Ս. թ. 2. ՊՍՍՀ-ում. 1333

Գինը 3 կոպեկ

«ՀԱՅԿՈՒՀԱՐԻ ՕՐԱՑՈՒՅՑ»

Հայկոոպ Նորաշենի մասնաճյուղ

Ստալինյան շրջան

Նորաշեն գյուղ

Հեռ. 2

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԿԱՌԱՒՈՒՄԲԵՐՈՒ

1895, Յունիս 26ին (հ. ս.) սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ-ՓԱՇԱԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ		Թիւ կառախմբերու															
		ծմբր. Թ. 6 առտ.	խոն. Թ.34 առտ.	ծմբր. Թ. 8 առտ.	ծմբր. Թ.10 առտ.	էմբր. Թ.12 առտ.	ծմբր. Թ.14 առտ.	ծմբր. Թ.16 առտ.	ծմբր. Թ.18 իրկն.	խոն. Թ.36 իրկն.	ծմբր. Թ.20 իրկն.	ծմբր. Թ.22 իրկն.	ծմբր. Թ.24 իրկն.				
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.				
Ք. Քէօյի կամուրջէն	մեկն.	10 40	11 00	1 10	2 15	3 25	4 15	5 5	6 35	7 30	9 35	10 30	11 35				
Հայտար Բաշա	ժամն.	11 05	11 25	1 35	2 40	3 50	4 40	5 30	7 —	7 55	10 —	10 55	12 —				
» »	մեկն.	11 12	11 45	1 45	2 48	4 —	4 45	5 40	7 10	8 10	10 7	11 5	12 8				
Գրզըլ Թօփրաք	»	11 19	— —	1 52	2 55	4 7	4 52	5 47	7 17	8 19	— —	11 13	12 15				
Ֆէնէր Եօլու	»	11 25	— —	1 56	3 1	4 11	4 56	5 51	7 21	8 24	10 16	11 18	12 19				
Կէօզ Թէբէ	»	11 30	— —	2 1	3 6	4 16	5 1	5 56	7 26	8 30	— —	11 24	12 24				
Էրէնքէօյ	»	11 36	12 2	2 5	3 9	4 23	5 4	6 1	7 32	8 37	10 24	11 30	12 29				
Պօսքանճը	»	11 45	12 12	2 13	ժմմ.	4 31	ժմմ.	6 10	7 41	8 47	10 31	11 42	12 38				
Մալթէբէ	»	11 58	12 26	2 25		4 42		6 22	7 53	9 —	10 41	11 53	12 49				
Գալաթալ	»	12 9	12 42	2 37		4 55		6 35	8 6	9 16	10 52	12 5	1 1				
Բէնտիք	ժամն.	12 17	12 52	2 45		5 3		6 43	8 14	9 26	11 —	12 13	1 9				
»	մեկն.		1 2							9 38							
Թուզլա	»		1 28							10 3							
Կէպզէ	»		1 51							10 30							
Տիլ Իսքէլէսի	»		— —							10 56							
Թավշանճիլ	»		2 25							11 10							
Հէրէքէ	»		2 43							11 31							
Եարըմճա	»		3 4							11 54							
Թիւթիւն Զիֆթլիկ	»		3 18							12 10							
Տէրինճէ	»		3 29							12 22							
Իզմիտ	ժամն.		3 44							12 38							
»	մեկն.		3 59														
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»		4 38														
Սապանճա	»		5 11														
Ասապազար	»		5 38														
Կէյվէ	»		6 27														
Ագհիսաք	»		6 53														
Մէքէճէ	»		7 28														
Լէֆքէ	»		7 58														
Վէզիր Խան	»		8 36														
Պէլճիք	ժամն.		9 20														
»	մեկն.		9 32														
Քարաքէօյ	»		10 44														
Փօզպիւք	»		11 25														
Ինէօնիւ	»		12 12														
Զուզուր Հիսար	»		12 42														
Էսկի Շեհիր	ժամն.		1 20														
			իրկն.														

Ֆէնէր-Պահչէյի գծին առջեւ Ֆէնէր-Պահչէյի կառախմբերը 16, 18, 36, 20, թիւ. կառախումբերը պիտի դիմաւորեն

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆՔ		Թիւ կառախմբերու															
		ծմբր. Թ. 1 առտ.	ծմբր. Թ. 3 առտ.	ծմբր. Թ. 5 առտ.	խոն. Թ.31 առտ.	ծմբր. Թ. 7 առտ.	ծմբր. Թ. 9 առտ.	ծմբր. Թ.11 առտ.	ծմբր. Թ.13 իրկն.	ծմբր. Թ.15 իրկն.	ծմբր. Թ.17 իրկն.			խոն. Թ.33 առտ.	ծմբր. Թ.19 իրկն.		
		ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.	ժ. վ.			ժ. վ.	վ. ժ		
Էսկի Շեհիրէն	մեկն.													9 45			
Զուզուր Հիսար	»													10 24			
Ինէօնիւ	»													10 58			
Պօզլիւք	»													11 35			
Քարաքէօյ	»													12 11			
Պիլէճիք	ժմմ.													1 1			
»	մեկն.													1 11			
Վէզիր Խան	»													1 50			
Լէֆքէ	»													2 29			
Մէքէճէ	»													3 3			
Ագ Հիսար	»													3 31			
Կէյվէ	»													3 58			
Ատա Բազար	»													4 54			
Սապանճա	»													5 12			
Պիւեիւք Տէրպէնտ	»													5 41			
Իզմիտ	ժմմ.													6 —			
»	մկնմ.													6 33			
Տէրինճէ	»													6 49			
Թիւթիւն Զիֆթլիք	»													6 59			
Եարըմճա	»													7 14			
Հէրէքէ	»													7 40			
Թավշանճիլ	»													7 53			
Տիլ Իսքէլէսի	»													—			
Կէպզէ	»													8 34			
Թուզլա	»													8 57			
Բէնտիք	ժմմ.													9 19			
»	մկնմ.	10 35	11 38	12 33	1 58		3 40		5 36	7 32	9 5			9 27	10 1		
Գալաթալ	»	10 44	11 47	12 44	2 10		3 49		5 45	7 41	9 15			9 43	11 9		
Մալթէբէ	»	10 55	11 59	12 56	2 27		4 1		5 57	7 54	9 26			10 1	11 31		
Պօսքանճը	»	11 5	12 11	1 7	2 41		4 12		6 9	8 5	9 37			10 15	11 41		
Էրէնքէօյ	»	11 14	12 18	1 19	2 52	3 27	4 22	5 14	6 19	8 15	9 46			10 30	11 48		
Կէօզ Թէփէ	»	11 18	— —	1 23	2 56	3 31	4 26	5 18	6 23	8 19	9 50			—	11 52		
Ֆէնէր Պաղչէ Եօլու	»	11 23	— —	1 28	3 2	3 36	4 33	5 23	6 28	8 25	9 55			10 40	11 57		
Գըզըլ Թօփրագ	»	11 27	12 26	1 32	3 6	3 40	4 38	5 27	6 32	8 29	9 59				12 1		
Հայտար Փաշա	ժմմ.	11 33	12 32	1 38	3 13	3 46	4 44	5 33	6 38	8 35	10 5			10 49	12 7		
» »	մկնմ.	11 40	12 40	1 45	3 25	3 55	4 50	5 40	6 45	8 42	10 15			11 5	12 16		
Կամուրչ	ժմմ.	12 5	1 5	2 10	3 50	4 20	5 15	6 5	7 10	9 7	10 40			11 30	12 37		
														իրկն.			

Ֆէնէր-Պահչէյի գծին առջեւ Ֆէնէր-Պահչէյի կառախմբերը 11, 13, 15, 17, թիւ. կառախմբերը պիտի դիմաւորեն

ՖԷՖԻՒԼ ՊԼՕՔ

Ամենէն բնեիր եւ ամենէն համովը

ԹԱՓԻՕՔԱ ՊԼՕՔ

Ամենէն ոճեիր ամենէն համովը

Մանկապարտէզներու եւ Տարրական Նախակրթարաններու մէջ Դաղ. լեզուի ուսման լաւագոյն դասագիրքն է

NOUVELLE METHODE
ALPFABET FRANCAIS
Հեղինակ
Օր. Սաթենիկ Հալէպլեան
կեդրոնատեղի
Դրասենեակ ԴԱՒԹԵԱՆ Դործակալութեան, Թիւ 11 Դազասքէր խան 2—7

Այս տունը, որ կը չարունակուի արդէն յորդի, հիմնուած է 1840ին։ Այս քոնեաքը չոր խաղողի զուտ ու անթոյր արտադրութիւնն է, զոր կ'երաշխաւորեն երկար փորձերը, քոնեակին հնութիւնը եւ այն պաշտօնական մրցանակները, որոց արժանացած է 1875 ին եւ 1888 ի Յունական ցուցահանդէսներուն, 1889 ին Բարիզի ցուցահանդէսին եւ 1893 ի Շիքակոյի ցուցահանդէսին։

Ցիեղեր ամէն հաճոյ ձեմքի ինքնաշարժ գործադրուած ապրանքներուն համար անունով նոհոկայտարարութիւնները։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՍՆԱԲՈՅԺՔ

(ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ք'ԱՄԻՆ 1852)

Կը ծանուցանեն արդոյ հաստատակութեան թէ փակելով Պոլսոյ (Պահչէ-Գապու)ի առնն, վերջապէս հաստատուած են իրենց Բերայի մանաճիւղը Թիւ 396 Մեծ Փողոց (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը՝ ճիշդ Զուպուքճեան գոհարավաճառոց դէմն) եւ ըստ առաջնոյն նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենաստուգիկ եւ անեղծ գաւազան սկռանները մեկ ակռամեկ վայրկենապէ՛ս կը լեցնեն. ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։

Գաղղիւղցի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Երիւզէլի փողոց, ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա. Թիւ 1 Երիւզէլի փողոց Գաղղիւղ

ANCRE ԱՆՓՕՐԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ

ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆԸ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐԸ

ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՑԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

Տրամախառնութեան դրամագլուխ 136 միլիոնէն աւելի | 1871էն մինչեւ 93 վճարեալ գումար 180 միլիոն

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գլխ. կոմս Խառն Զիչի, կայս. եւ արք. խորհրդական, Նախագահ
» Րօտոլֆ Հօյոս դեր-Նախագահ.
» Յօզէֆ Հօյոս կայս. եւ արք. խորհրդական
» Քօլօման Նաքօ » » »
» Անթուան Բրօքէլ ա'Օաթէն
Թէօտոր Բօնցէն
Քան ար վէնինկ-Ինկէննէյ.

Կառավարութեան fօսիսէր

Պ. ՔԱՆՔՄԻՒՐ. Կայս. եւ արք. Գնախառարական Խորհրդական

Ընդ. գործակալ ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ

Տնօրէնութիւն. Բերա, Թիւնէլի Հրապարակ. Սարաֆ օղլուի տունը

Գլխաւոր գործակալ — Մ. Տէր Ներսէսեան, Գօճաման Օղլու խան Թ. 7, Կ. Պոլիս։

ԱՅԷՐԻ

ՍԱԼՍԱՓԱՐԻԼԼԱ

արեան մեծագոյն մաքրիչ

զօրացուցիչ

եւ ուժերու կազդուրիչ

Ամէն տեսակ այտուցքներ կ'անհետացնէ, մարթի վէրքերուն բուժէ, սպառած ոյժս կը վերանորոգէ եւ հիւանդութեան բոլոր տարրերը կը վանէ։ Անոնք որ անմարսողութեան, ընդհանուր տկարութեան կամ սպականեալ արիւնէ առաջ եկած ո եւ է տկարութիւն ունին, Այէրի Սալսաբարիլլա գործածելու են։ Տկարին ուժ կուտայ եւ ընդհանուր մարմինը կը զօրացնէ։ Կերակուրները անդադար, քունը կազդուրիչ եւ կեանքը աւետաբեր կ'ընէ

ԱՅԷՐԻ ՍԱԼՍԱՓԱՐԻԼԼԱՆ

մեծագոյն վարձատրութեանց արժանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

Կը գտնուի դեղագործներու եւ դեղատուաց քով։ Ընդհանուր մեքենայից Տր. Այէրի դեղերուն՝ Պ. Լամ. Քարուսսոյի անպլիական վաճառատունը, 95 եւ 97, Նիւքաէք Գալաթըրսի, Վօյվոտի պահականոցին մօտ։

THE PATRIOTIC

ԲԱԴՐԻՕԴԻՔ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆՔ

Հիմնուած ի Տպոլի 1824 ին

Դրամագլուխ 1,500,000 անգլ. ոսկի
Տարեկան քաղաքաւելի քան 200,000

ԿԱՏԱՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ.— Վնասները կը վճարուին փութով եւ առաջադեմ կերպով

Ընդհանուր գործակալ ՊԼՕՔԸՐ եւ ԷՏՈՒԱՐՏ

Գալաթիոյ Ֆրանկ Գահչէ-գապու Օտակոյ

Տեր գործակալ ՄԻՀՐԱՆ ՍԱՐԸԵԱՆ
8, Համիտիէ Ճատէսի Օտակոյ

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ
Իպրէյ խան, Ղալաթիա

Հաբաւային Ափրիկէի Ոսկեհանքի բաժնեւոտմսեր
Գնենք ու ծախենք հոս
Առանց ո եւ է ծախքի
Crœusus deep,
West Rand Mines,
Sheba.
British S. A. (Chartered)
Transvaal Consolidated etc. etc.
Ա. ՅԱՐՐԻՒ Փոխանակութեան Միջնորդ Կ. Պոլիս

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՊՕՐՍԱ

Շաբաթ 1 Յուլիս

Ընթացք փոխառնակատրաց

Արկղ ամէն Լոնտոնի վրայ	109 50
» » Բարիզի »	23 —

Քօնսոլիտէ

Յագուեցաւ	28 17½
Ծախուեցաւ	28 17

Թանխիլաթը Օսմանիէ

Գրիկան

Ընթացք Արժէքաւոր

Փոխառութիւն Մէհի A.	64 75
» » B.	44 50
» » C.	28 —

Բաժնեթուղթ

Բանկի երկաթուղի	ֆր.	149 87½
Թրամվէյ	ոսկի	10 87½
Ընէօխ		21 34
Օսմ. Ապահովագր. ընկերութիւն	ոսկի	8
Ինկոմբէճ	»	3 15
Փէյճաթ ժէներալ Օտման	»	11 14

Ընթացք դրամներու

Ոսմ. ոսկի	100 —	20 ֆր.նոց	87 27
Մէճիտ	108 10	Անգլ. ոսկի	110 14
Ռիչիէ	103 —	Մարք Գեր. ոսկի	107 25
Մէճիտիէ	96	Իսթերլին	91 05
Թաճֆիւէ	18 —	Ռիւպլի Ռուսի	91 05
Տես. Ղ. Գեբտայի	6 —	Ռուպլի Ռուսի	8 45

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԹԱՏՐՈՆ

Մնակեան էֆ.ի օսմ. թատերական խումբը այս գիշեր Նշան-Թաչի Օրօրա պարտէզի թատրոնին մէջ պիտի ներկայացնէ ՏԻԼԼՆՃԻ ԴԱՐԸ, առաջի հինգ արարուածով, առաջին անգամ ներկայացնելի։

ՕՍՄ. ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏԻԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Ա զ դ

Ընդհ. տնօրէնութիւնը Պրուսայի չեբամաքուճական վարժարանի Ա. եւ Բ. տարիներու աշակերտներուն կը ծանուցանէ թէ յիշեալ վարժարանի չերամաքուճական ներկայ տարուան երկրորդ շրջանը պիտի բացուի յառաջիկայ օգոստոս 23/4 չորեքշաբթի օր։ Աշակերտները պէտք է դպրոց ներկայանան այս թուականին։ 7—8

Կ. Պոլիս, 10/22 յունիս 1895

ՅԱՅՏԱՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՍՈՒՐԲ Փոխանակութեան Միջնորդ Կ. Պոլիս